

Cinsel hastalıklar

Cinsel hastalıklar genellikle cinsel ilişki yoluyla bulaşan hastalıklardır. Cinsel hastalıklara bakteriler, virüsler, mantarlar ve parazitler neden olurlar. Danimarka'daki en yaygın cinsel hastalıklar, klamydia, herpes ve cinsel organlarda siğilce ve kabacıklar oluşmasıdır.

Cinsel hastalıklardan korunmak için prezervatif kullanmak gereklidir. Prezervatif cinsel hastalıklardan korunmanın tek yoludur. Doğum kontrol hapları, spiral ve femidom (bayan prezervatifi- Pessar) hamileliklere karşı koruma yöntemleridir, ancak cinsel hastalıkların bulaşmasını engelleyemezler. Herpes, cinsel organlarda siğil oluşması ve bel soğukluğu gibi hastalıklara karşı da prezervatifler yüzde 100 koruma sağlamazlar. Bu hastalıkların ortaya çıktığı durumlarda cinsel ilişkiden ve temastan kaçınmak en doğru yoldur.

Cinsel hastalıklarda kuluçka dönemi (Bulaşma gerçekleşikten, hastalığın ortaya çıkmasına kadar geçen dönem) 2 gün ile 2 yıl arasında değişebilir. Bu yüzde uzunca bir süre farkında olmadan hastalık bulaştırabiliriz.

Hiçbir belirtiye rastlamadan da cinsel hastalık sahibi olabiliriz, böylelikle farkında olmadan bir çok kişiye de hastalık bulaştırabiliriz. Aşağıdaki satırlarda bazı cinsel hastalıkların belirtileri, tedavi yöntemleri, ve korunma yolları hakkında bilgiler edinebilirsiniz.

Ayrıca bilgi almak için hangi kurum ve kuruluşlara başvurabileceğinizi de burada görebilirsiniz. Herhangi bir konuda şüphe içine düşerseniz kendi doktorunuza veya cinsel hastalıklar kliniğine de başvurabilirsiniz. Cinsel hastalıkların çoğunun tedavisi vardır ve ne kadar çabuk harekete geçilirse o kadar iyi olur, zira genellikle kontrol süresi bulaşma anından sonra 10-14 günlük bir süre gerektirebilir.

Klamydia

Cinsel ilişki yoluyla veya anneden çocuğa doğum yoluyla geçer. Kadınlarda belirtisi küçük tuvalet yapılırken akıntı ve acıma hissedilmesi, erkeklerde ise penisten sarımsı akıntı ve peniste sızıdır. Klamydia tedavisi mümkün ve gereklidir. Klamydia'nın zamanında tedavi edilmesi önemlidir. Tedavi edilmemesi durumunda kadınlarda doğurganlığı engelleyebilir. Bu hastalık ilaçla tedavi edilir.

Kondylom (Cinsel organlarda siğil)

Cinsel ilişki yoluyla ve anneden çocuğa doğum yoluyla bulaşır. Belirtileri ise cinsel organlar çevresinde siğillerdir. Kadınlarda bu siğiller cinsel organ dudaklarında, girişinde ve rahim girişinde görülür. Erkeklerde cinsel organ üzerinde, sünnetsiz erkeklerde ön deride ve sidik torbası ağzında görülür. Kondylomlar hem erkeklerde hem kadınlarda anüs çevresinde veya içinde görülür. Bu siğillerin bir defa ortaya çıkmasından sonra yeni,den ortaya

çıkabilir. Siğiller ilaç sürme, dondurma veya küçük bir ameliyat sayesinde alınır. Bu siğillerden kurtulunmasa bile hastalık belirti aşamasında olduğundan bulaştırma riski azalır. Bazı durumlarda siğillere karşı aşılınmak da işe yarayabilir.

HERPES

Herpes cinsel ilişki yoluyla, öpüşmekle veya anneden çocuğa doğum yoluyla geçer. Belirtileri yaraya dönüşen torbacıklar, lenf bezlerinde şişmeler, hastalığın görüldüğü bölgelerde acı ve ağrılar ve nezle benzeri belirtilerdir. Bir kere Herpes hastalığına yakalananlar bir kez daha yakalanabilirler, ancak bunun tekrar ortaya çıkıp çıkmayacağı veya ne kadar sıklıkla çıkacağı kişiden kişiye değişir. Herpes enfeksiyonu asla iyileşmez, yani bu virüsten kurtulmak imkansızdır. Ancak ilaçla tedavisi mümkündür ve tekrar ortaya çıktığı durumlarda da daha hafif görülür.

GONORÉ

BEL SOĞUKLUĞU

Cinsel ilişki yoluyla ve anneden bebeğe doğumla bulaşır. Bel soğukluğu çok hafif belirtilerle veya bazen de hiç belirtisiz seyreden bir hastalıktır. Erkeklerde ve kadınlarda küçük tuvaletin yapıldığı esnada akıntı ve sızılar şeklinde kendini gösterir. Bel soğukluğu, tedavi edilmemesi durumunda kadınlarda kısırlığa neden olabilir. Tedavi ilaçla yapılır.

SYFILIS

FRENGİ

Frengi, cinsel ilişki, öpüşme ve anneden çocuğa doğum yoluyla geçen bir hastalıktır. Hastalığın üç evresi vardır. 1. Evrede yaralar oluşur, 2. evrede nezle benzeri belirtiler görülür ve 3. evre sinir sistemi, kalp ve beyinde hasarlara yol açan ciddi bir evredir. Bunun sonucunda bunama hastalığı ortaya çıkabilir. Frengi günümüzde nadir görülen bir hastalıktır., ancak tedavi edilmemesi durumunda ciddi sonuçlar doğurur. Hastalığın geçirilmesinden yıllarca sonra bile ciltte, kemiklerde, beyin ve damarlarda hasar ortaya çıkabilir. Frengi ilaçla tedavi edilir.

HEPATİT

KARACİĞER İLTİHABI

Karaciğer iltihabının üç türü vardır.

Hepatit A: az bulaşıcıdır, parmakla cinsel ilişki yoluyla, kan yoluyla veya dışkı yoluyla bulaşır.

Hepatit B : Çok az bulaşıcıdır, cinsel ilişki yoluyla, kan yoluyla ve anneden çocuğa doğumla geçer.

Hepatit C: Çok az bulaşıcıdır, kan yoluyla veya anneden çocuğa doğumla geçer. Yeni Hepatit C teşhisi konulan kişilerde bu hastalığın belirtilerinin görülmesi çok nadirdir.

Belirtiler nezle belirtilerine benzer, bulantı, mide ağrıları ve sarılık. Hepatit A ve B türlerine karşı aşı ile korunulabilir, ancak bu hastalığın her üç türünün tedavisi zahmetlidir ve bazı durumlarda kronikleşebilir.

HIV (Human Immune-deficiency Virus)

HIV; Kan, sperm, cinsel organ akıntısı veya anneden çocuğa doğum yoluyla veya anne sütü yoluyla geçer. Vücudun bağışıklık özelliğine saldırır ve diğer enfeksiyonlara karşı mücadelesini ortadan kaldırır. HVI bulaşmasının ani belirtileri özellikle lenf bezlerinde şişme, döküntü ve nezle benzeri belirtilerdir. Bu belirtiler bulaşma anından sonraki 1-4 hafta içinde ortaya çıkar ve 1-4 hafta sürer. Ancak HVI bulaşan kişilerin sadece yüzde 50'sinde ani belirtiler ortaya çıkar. HIV bulaşmasından sonra tedavi uygulanmazsa vücudun bağışıklık sistemi zarar görür ve AİDS hastalığı ortaya çıkar. AİDS (Acquired Immuno-Deficiency Syndrome) Kazanılmış bağışıklığın ortadan kalkması hastalığı anlamına gelir ve kronik ve ölümcül bir hastalıktır.

HIV/AİDS'e karşı bir tedavi bulunmamaktadır, ancak HIV virüsünün vücutta yayılmasını engelleyen ilaçlı tedavi yöntemi mevcuttur. Ancak her ne kadar ilaçla tedavi mümkünse de bu tedavinin ne kadar süre etkili olduğu henüz ortaya çıkarılamamıştır. Tahminler 20 yıl öngörmektedir. HVI ve AIDS tedavi edilmezse bu virüsü kapıp hastalığa yakalananlar 10 yıl yaşamaktadırlar.

Kişisel olarak veya telefonla bilgi alabileceğiniz makamlar:

AIDS-LINIEN

Skindergade 27, 1159 København K, mandag - fredag kl. 9-23, lørdag og søndag, tlf. 33 91 11 19
Personlig rådgivning efter aftale
www.AIDS-linien.dk

CENTER FOR SEX OG SUNDHED

Jernbanegade 1 2. sal, 5000 Odense
Personlig rådgivning: mandag kl. 14-21 og onsdag kl. 10-16 eller efter aftale, tlf. 6314 2814
Telefonrådgivning: mandag - fredag kl. 9-22, lørdag og søndag kl. 16-22, tlf. 6314 2814
Mail: info@sexogsundhed.dk

HIV-DANMARK

Øst: Skindergade 44, 1159 København K, mandag - fredag kl. 9-15, tlf. 33 32 58 60
www.hiv-danmark.dk

Sønderjylland og Fyn: Jernbanegade 16, 2. sal, 5000 Odense C, mandag - fredag kl. 10-14, tlf. 70 22 58 68 eller mandag ml. 10-14, tlf. 66 12 59 00
Vest og nord: Kannikegade 18, 8000 Århus C, mandag - torsdag kl. 9.30-14.30
tlf. 7022 5868

LYSTHUSET

Center for seksuel sundhed
Kannikegade 18, 8000 Århus C
Kontorets åbningstid: man-tors kl.9-15.
Kondomeriet: tirs-tors kl.14-17.
Tlf:7027 5005 E-mail:lysthus@ag.aaa.dk

SEX OG SAMFUND

Rosenørns Allé 14 st., 1134 Kbh. V.
Præventions- og rådgivningsklinikken
åbent: mandag, tirsdag og torsdag, kl. 16-19
Bestil tid: mandag, tirsdag og torsdag kl. 15-16
Tlf. 33 13 91 13

SEX-LINIEN FOR UNGE - SEX OG SAMFUND

Alle hverdage ml. 15-17
Tlf. 70 20 22 66

CROSS-OVER

Lille Kirkestræde 3, 1072 Kbh. K
Personlig og telefonrådgivning på dansk, engelsk og tyrkisk; mandag - fredag
kl. 12-17, tlf. 3631 0808
Hotline på kiswahili, fransk, engelsk, tyrkisk og dansk tirsdag kl. 18-20, tlf.
3631 0707

Kønsygdomsklinikker:

BISPEBJERG HOSPITAL

Venereaklinikken, Bispebjerg Bakke 23, 2400 København N
Mandag - fredag kl. 12-13 telefon 3531 3188

SEX OG SAMFUND

Rosenørns Allé 14 st., 1134 Kbh. V.
Præventions- og rådgivningsklinikken
åbent: mandag, tirsdag og torsdag, kl. 16-19
Bestil tid: mandag, tirsdag og torsdag kl. 15-16
Tlf. 33 13 91 13